

SYLLABUS

INTERNATIONAL EUROPEAN
UNIVERSITY

EUROPEAN SCHOOL
OF BUSINESS

Академічна доброчесність та
основи наукових досліджень

2022-2023

SYLLABUS

Course Name		

Академічна доброчесність та основи наукових досліджень

Lecturer (s)		

Зайцев Юрій Кузьмич, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, фінансів та бізнес адміністрування

Lecturer's profile		

<https://business.ieu.edu.ua/pro-yemsh/struktura-kafedry-vykladachi/kafedry/kafedra-menedzhmentu#close>

Consultations	

online consulting —

offline consulting Четвер 12:10-13:30

Contact number		

E-mail		

yuriizaitsev@ieu.edu.ua

Discipline page		

Form of final control	test	def. test	exam
	☒	☐	☐

SYLLABUS

1

Коротка анотація дисципліни

Курс «Академічна доброчесність та основи наукових досліджень», націлений на створення передумов для формування висококласного фахівця, соціально відповідального спеціаліста та громадянина, здатного вирішувати, на принципах загальноприйнятої етики та моралі, складні проблеми створення та функціонування організацій різних типів, управління ними, забезпечуючи ефективне узгодження інтересів усіх членів трудового колективу та зовнішніх контрагентів, є необхідною системною складовою підготовки майбутніх управлінців для усіх сфер господарського життя країни.

2

Передумова вивчення дисципліни

Дисципліни «Академічна доброчесність та основи наукових досліджень» є характеристика сутності, функцій та ролі морально-етичних засад поведінки суб'єктів освітньої, наукової, економічної, політичної, культурно-духовної діяльності з позицій дотримання принципів доброчесності, порядності, відкритості та довіри з метою забезпечення конструктивного поступального розвитку суспільства на засадах соціальної справедливості. Предметом названої дисципліни є також характеристика основних методів і підходів до дослідження складних соціально-економічних проблем розвитку сучасних економічних систем і суспільства на засадах науковості та доброчесності аналізу цих проблем.

3

Мета та цілі дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у студента системи знань і переконань у необхідності дотримання принципів академічної доброчесності на всіх етапах та у всіх сферах своєї діяльності, визнання відповідальності за прийняті рішення та вчинки у навчальному, науковому процесі.

Мета вивчення предмету полягає також в ознайомленні та засвоєнні основних правил, методів і навичок ведення наукових досліджень на рівні курсової, бакалаврської, магістерської роботи тощо.

Основні цілі вивчення дисципліни «Академічна доброчесність і основи наукових досліджень»:

- розкрити фундаментальні цінності, принципи та умови дотримання академічної доброчесності;
- сформувати у студентів уявлення про логіку проведення наукового дослідження, зокрема виконання процедур аналізу проблеми та вибору теми дослідження; формулювання об'єкта та предмета дослідження; постановки мети та завдань дослідження; визначення системи методів і підходів та парадигми дослідження; обґрунтування алгоритму написання тексту та висновків за результатами проведеного дослідження;
- ознайомити студентів з понятійним інструментарієм, принципами та методами його використання у процесі наукового дослідження;
- ознайомити студентів із методами роботи з фаховою літературою, засобами пошуку та обробці наукової інформації.

4

Результати навчання

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

SYLLABUS

5 Кредити ECTS

4 кредити ECTS / 120 академічних годин

6 Course Content

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	сем.	інд.	с.р.		л	п	сем.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий розділ 1. Теоретичні засади економічного аналізу												
Тема 1. Сутність, функції академічної доброчесності, її засадничі принципи та цінності	11	2	-	2	-	7	18	2	-	-	-	16
Тема 2. Форми та способи порушення академічної доброчесності. Плагіат. Види плагіату та форми боротьби з ним	11	2	2	-	-	7	16	-	-	-	-	16
Разом за змістовим розділом 1	22	4	2	2	-	14	34	2	-	-	-	32
Змістовий розділ 2. Аналіз господарської діяльності (управлінський аналіз)												
Тема 3. Діалектика співвідношення суб’єктивного мислення та об’єктивної логіки економічного розвитку в економічних дослідженнях	13	-	2	2	-	9	20	2	2	-	-	16
Тема 4. Сутність і зміст поняття «методологія». Функції та роль методології в організації пізнавального процесу	13	2	2	2	-	7	16	-	-	-	-	16
Тема 5. Загальнонаукові та спеціальні методи пізнання сутності, змісту і тенденцій розвитку економічних явищ і процесів	13	2	2	2	-	7	18	2	-	-	-	16
Тема 6. Сутність, функції та роль «підходів» у наукових дослідженнях і пізнанні проблем глобалізованого суспільства	13	2	2	2	-	7	16	-	-	-	-	16
Тема 7. Парадигмальне мислення: «парадигма» досліджень як засаднича основа спрямованості пізнавального процесу	13	2	2	2	-	7	16	-	-	-	-	16

SYLLABUS

6

Course Content

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	сем.	інд.	с.р.		л	п	сем.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий розділ 2. Аналіз господарської діяльності (управлінський аналіз)												
Тема 8. Проблеми визначення конструктивної парадигми у наукових дослідженнях, управлінні та політиці в умовах становлення цифрового суспільства	13	2	2	2	-	7	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Методологія пізнання сутності, ключових ознак та елементів архітектури цифрової економіки як системи. Головні завдання менеджменту епохи цифрової економіки	11	-	2	2	-	7	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Алгоритм методологічних і методичних підходів до організації науково-дослідної роботи студента	9	2	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-
Контрольна робота №2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим розділом 1	98	12	14	14	-	58	86	4	2	-	-	80
Усього годин	120	16	16	16	-	72	120	6	2	-	-	112

7

Перелік обов'язкових завдань

1. Сутність, функції академічної доброчесності, її засадничі принципи та цінності.
2. Форми та способи порушення академічної доброчесності. Плагіат. Види плагіату та форми боротьби з ним.
3. Діалектика співвідношення суб'єктивного мислення та об'єктивної логіки економічного розвитку в економічних дослідженнях.
4. Сутність і зміст поняття «методологія». Функції та роль методології в організації пізнавального процесу.
5. Загальнонаукові та спеціальні методи пізнання сутності, змісту і тенденцій розвитку економічних явищ і процесів.
6. Сутність, функції та роль «підходів» у наукових дослідженнях і пізнанні проблем глобалізованого суспільства.
7. Парадигмальне мислення: «парадигма» досліджень як засаднича основа спрямованості пізнавального процесу.
8. Проблеми визначення конструктивної парадигми у наукових дослідженнях, управлінні та політиці в умовах становлення цифрового суспільства.
9. Методологія пізнання сутності, ключових ознак та елементів архітектури цифрової економіки

SYLLABUS

7 Перелік обов'язкових завдань

як системи. Головні завдання менеджменту епохи цифрової економіки.

10. Алгоритм методологічних і методичних підходів до організації науково-дослідної роботи студента.

8 Перелік вибірових завдань

1. Академічна культура.
2. Поняття «інформаційна» та «академічна» грамотність.
3. Шляхи діалектичного поєднання приватних та суспільних інтересів в процесі економічного життя.
4. «Поняття» і «категорії», як інструменти наукового пізнання реального оточуючого нас світу.
5. Характеристика ролі зв'язків, взаємозв'язків, взаємодії та взаємовпливів у забезпеченні існування та розвитку людини як члена суспільства.
6. Філософсько-методологічна характеристика сутності, функцій та ролі у наукових дослідженнях поняття «Підхід».
7. Методологія пізнання сутності, ключових ознак та елементів архітекτονіки цифрові економіки як системи.

9 Ознаки дисципліни

Термін викладання	Семестер	Міжнародна дисциплінарна інтеграція	Курс рік (навчання)	Цикли: загальної підготовки/ професійної підготовки/ вільного вибору
1 семестр	2 семестр	так	1	Цикл професійної підготовки

10 Система оцінювання та вимоги. Загальна система оцінювання дисципліни

У процесі вивчення дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль знань студентів.

Підсумкова оцінка у формі заліку виставляється відповідно до сумарного рейтингу студента.

QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/pol-mark-esb.pdf>

За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально – 100 балів, мінімальна сума балів, що дозволяє студенту бути атестованим з дисципліни – 60 балів.

Співвідношення між національними та ECTS оцінками і рейтингом студента: QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/pol-mark-esb.pdf>

11 Умови допуску до підсумкового контролю

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до підсумкового контролю – 36 балів. Оцінка за дисципліну визначається як сума підсумкового балу за поточну діяльність та балу за підсумковий контроль і виражається за багатобальною шкалою.

Оцінка з дисципліни, яка завершується заліком, визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 36), бали за індивідуальну самостійну роботу здобувача освіти (не більше 6) та балів за залік (не менше 24).

SYLLABUS

11 Умови допуску до підсумкового контролю

Загальний бал з дисципліни становить 100. Сумарна оцінка за вивчення дисципліни виставляється за національною та європейською шкалою.

Підсумковий контроль у формі заліку проводиться після завершення вивчення усіх тем дисципліни і складається здобувачами освіти у період залікової сесії.

QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/050.pdf>

12 Політика дисципліни

Для продуктивної навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни здійснюються актуальні лекції та семінари у вигляді презентацій, робота в групах, семінарів-дискусій.

На заняттях та під час перебування в університеті студент повинен поважно ставитися до викладачів, співробітників та інших студентів, відвідувати заняття згідно з розкладом, приходити вчасно і не залишати аудиторії без дозволу викладача. Необхідно виконувати всі академічні завдання і роботи у визначені терміни.

Викладач, у свою чергу повинен постійно підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру, забезпечувати умови для засвоєння студентами навчальних програм на рівні обов'язкових вимог щодо змісту, рівня та обсягу освіти, сприяти всебічному професійному розвитку студентів. Обов'язково дотримуватися навчально-тематичного плану, не спізнюватися на заняття, не допускати жодних проявів корупції, дискримінації, булінгу, цькування та утиску прав здобувачів освіти.

13 Політика щодо пропусків занять та виконання завдань пізніше встановленого терміну

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не підлягав поточному контролю має право пройти поточний контроль у двотижневий термін після повернення до навчання.

Студент, що був відсутній на заняттях без поважних причин, не брав участі у заходах поточного контролю, не ліквідував академічну заборгованість, не допускається до підсумкового семестрового контролю знань з цієї дисципліни, а в день складання іспиту в екзаменаційній відомості науково-педагогічним працівником виставляється оцінка «недопущений». Повторне складання іспиту з дисципліни призначається за умови виконання всіх видів навчальної, самостійної (індивідуальної) роботи, передбачених робочою навчальною програмою дисципліни, і проводиться згідно із затвердженим директором графіком ліквідації академічної заборгованості.

QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/050.pdf>

Загальний бал з дисципліни становить 100. Сумарна оцінка за вивчення дисципліни виставляється за національною та європейською шкалою.

Підсумковий контроль у формі заліку проводиться після завершення вивчення усіх тем дисципліни і складається здобувачами освіти у період залікової сесії.

QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/050.pdf>

14 Політика дотримання академічної доброчесності

Учасники освітнього процесу керуються принципами академічної доброчесності QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/011.pdf>

SYLLABUS

15

Рекомендовані джерела інформації

Основна (базова):

1. Закон України «Про вищу освіту». – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України «Про освіту». – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Закон України «Про авторське право і суміжні права». – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
4. Курбатов С. Етичні принципи в академічній діяльності : [презентація] / С. Курбатов ; Ін-т вищої освіти НАПН України. – 9 сл. – Режим доступу : <https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-09-07/Kurbatov.pdf>
5. Академічна чесність як основа сталого розвитку цнiверситету / Міжнар. Фонд. дослідж. освіт. політики” ; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. – Київ : Таксон, 2016. – 234 с.
6. Academic integrity. Реалізація проекту з Академічної доброчесності в американських бібліотеках : [презентація] / підгот. О. В. Охріменко ; Наук. б-ка Маріупол. держ. ун-т. – 16 сл. – Режим доступу : https://www.slideshare.net/NB_MDU/academic-integrity-98065167
7. Академічне письмо : навч. посібник / уклад. С. К. Ревуцька, В. М. Зінченко. – Кривий Ріг, 2019. – 130 с.
8. Генератори посилань. – Режим доступу : <https://library.sumdu.edu.ua/uk/doslidnyku/akademichne-pismo/tsytuvannia-ta-posylannia/heneratoriy-posylan.html>. (Назва з екрана).
9. Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти Academic Integrity and Quality. – Режим доступу : <https://americancouncils.org.ua/prijom-zajavok-dlja-uchasti-v-proiekti-iniciativa-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-jakosti-osviti-academic-iq/>. (Назва з екрана).
10. Інструменти цитування. – Режим доступу : <http://academy.gov.ua/pages/dop/174/files/feb0ec36-a759-426f-855f-1a2d9cb3de68.pdf>. (Назва з екрана).
11. Перевірка на плагіат. – Режим доступу : <http://library.kubg.edu.ua/poslygy-ta-servis/dostup-do-internet.html>. (Назва з екрана).
12. Універсальний навчальний посібник з академічної доброчесності для вчителів / уклад. О. С. Ройбу ; за заг. ред. О. О. Гужви ; ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – Вид. 2-ге, випр. та доп. – Харків : ХНУ, 2017. – 32 с.
13. Університети — учасники проекту SAIUP. – Режим доступу : <https://saiup.org.ua/universiteti-uchasniki/>. (Назва з екрана).
14. Чуканова С. Академічна доброчесність у процесі виконання наукових досліджень : презентація. – Режим доступу : http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10936/Chukanova_Akademichna_dobrochesnist.pdf?s
15. Яворська Т. М. Академічна доброчесність — запорука якісної освіти. – Режим доступу : http://library.vn.ua/Konf2017/text/2017_26.doc
16. Liberalism and Chinese Economic Development. Perspectives from Europe and Asia. Edited by Gilles Campagnolo. Routledge Tayler & Francis Group. LONDON AND NEW YORK, 2016 – 289 p.
17. Філіпенко А.С. Основи філософії та методології економічної теорії : навчальний посібник / А. С. Філіпенко. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2018. – 262 с.
18. Гальчинський А. С. Економічна методологія. Логіка оновлення: Курс лекцій. – К.: «АДЕФ-Україна», 2010. – 572 с.
19. Зайцев Ю. К., Москаленко О. М. Сучасна політична економія як теоретична основа економічного розвитку суспільства: у 2 кн. - Кн. 1. Філософсько-методологічні засади архітекτονіки предмета сучасної політичної економії: монографія / Ю. К. Зайцев, О. М. Москаленко. - Київ: КНЕУ, 2018. - 397, [3] с.
20. Зайцев Ю. К., Москаленко О. М. Сучасна політична економія як теоретична основа економічного розвитку суспільства : у 2 кн. — Кн. II. Сучасна політична економія як методологічна

парадигма економічної політики розвитку у глобалізованому суспільстві: монографія / Ю. К. Зайцев, О. М. Москаленко. – Київ: КНЕУ, 2020. – 251 с.

21. Yuri K. Zaitsev. Chapter Cwo. The Fourth Industrial Revolution as a Motivator for a Qualitative Leap in a Country's Productive Capability: International Experience, and Challenges and Risks for Ukraine // Productivity of Contemporary Economies: Theory and Evidance. Edited by Anton S. Filipenko, Oleksandra M. Moskalenko and Yuri K. Zaitsev. This book first published 2021. Cambridge Scholars Publishing. - P. 15-35. (257 p.)

22. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О. І. Гуторов ; харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – ХНАУ, 2017. – 272 с.

23. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Кобилянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях) ; навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220с.

Допоміжна:

1. Сміт Адам. Багатство народів. Дослідження про природу та причини добробуту націй / Пер. з англ. Олександра Васильєва та ін. К. : Наш формат, 2018. – 722 с.

2. Тарасевич В. М. Фундаментальна економічна наука : універсумність змісту та розвитку: / монографія / В. М. Тарасевич. – Дніпропетровськ: ПБП «Економіка», 2017. – 1020 с.

3. В. М. Геець. Феномен нестабільності – виклик економічному розвитку. Київ, ВД «Академпедіодика». – 2020. – 456.

4. Zaitsev Yuri, Moskalenko Oleksandra. Modern society and economy: the dialectics of interdependence of possibilities and the methodology of its cognition // Economic Studies. – 2017. – № 4. (1,47 д.а.) Scopus. - Bulgarien Academy of Sciences Research Institute – Q 2.

5. Зайцев Ю.К. Теоретико-методологічні проблеми використання міждисциплінарних підходів в сучасних економічних дослідженнях / Ю. К. Зайцев, О. М. Москаленко // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 3. – С. 5-15.

6. Зайцев Ю. К. Теоретико-методологічні проблеми становлення сучасної політичної економії / Ю. К. Зайцев, О. М. Москаленко // Економічна теорія: науковий журнал. – 2015. – №4. – С. 54 – 61.

7. Маслов А. О. Інформаційна економіка: становлення, структура та теоретичне осмислення : монографія. – 2-ге вид., випр. і доп. / А. О. Маслов – К. : ВПЦ «Київський університет», 2016. – 512 с

8. Дейнека Т. А. Соціально-економічні суперечності процесу глобалізації суспільства (політико-економічний аналіз) : монографія / Т. А. Дейнека. – Київ : КНЕУ, 2018. – 510, [2] с.

Інформаційні ресурси:

1. Електронний ресурс. – Режим доступу:

http://library2.stu.cn.ua/ru/ru/v_pomoschj_uchenomu/naukometricheskie_bazi_dan_nih.

Якщо Ви бажаєте успішно засвоїти цей предмет, необхідно бути:

- наполегливим, уважним і допитливим;

- креативним і життєрадісним, відкритим для спілкування та дискусій;

- готовим отримувати інформацію і знання з предмету не лише на лекціях, а й у позааудиторний час.

До зустрічі!